

К И Ю П И

№ 3

ФЕВРАЛ 1978

1918 СОВЕТ ОРДУСУНА ЕШГ ОЛСУН! 1978

- Оғланлар, сиз нечэнчи илдэнсиниз?
- Биз намымыз 18-чи илдэнки!
- Мальчики, вы какого года рождения?
- Мы все с восемнадцатого!

«ГАНЛЫ КӨЛ» ЭЪВАЛАТЫ

ССРИ ватандашлары табият горушалы, онун сарватларини мунафиз етмелендирир.
(ССРИ-нин Лени Конституциясындан. Мадаб 67)

Чохларыны тээччүблэн билеринни: Азербайжанда «Ганлы көл»?

Бэли, Бакынын Октябр району эразиндедир. Бадамдар гасабенин кедон макистрал Юлун үст тэрэфинде. Ботаника институтуну янында башлаяр, километрларде узаныр, узаныр ва калиб Мусабюен гасабенинде—талаба шөһөрчюнин жахымлыгында гуртарыр.

«Ганлы көл»үн келечек «тэдигатчыларына» лазым ола билечок бир факты адымлашдырыат.

Лан жахым кечинде, Мусабюен гасабенинин чавандыг дөврүндө, һамин сабадо балача бир көлчөк варды, янында да бир зибилдик—истеһсалят туллантылары...

Бэе сонра?

Еле ки гасабэда тикланд фэрди мүлклэрини, талаба шөһөрчюнинде несе ятагхана корпусларынын сады илден-иле чоһалды, атрафда һаман истифадэе верилди, трикотаж сехи ише дүшүдү, эле ки йерлердин узана-узана кечиб заводларга, мухталиф тээрүфат саһелэрини баш алаб кедон Чейрабатан су көмэринин Югу бурулары жүксө тэзиге дөмэжиб, башлады йербэрдан сызмага, эле ки тазавин дөшүндө йени-йени нефт туулары галды, көлчөк да алты-йедди илин эринде һамнын көзү гаршысында бөйүбү оду амалла-башы кел...

Буна эвэл-эвалд анчак севинмок оларды. Чүнки 1971-чи илде, «Бакынын атрафына мешэ золагы чөмөк» һагындакы гөрардан сонра, «Ганлы көл»үн янында олан зибилдана рэсман бағландыды ва шөһэрин Яшыл донуну «тижмөк»—һамин севэни бағлылары инстрабат йерини—сафалы мешэ-паркына чевир-бакы мәсэдана келтир бир салинин веридилер Октябр Район Коммуна Тэсэрүфаты Шеһбасини, бир салинин де Бакы Яшыл-лашлары Идарэсини. Һамин вахт ичмөчкилер ичмөчлик дагыча ташыла едиди. Көлу көз илдиричкэ узанга гызылы саһиллари аз вахт ичэрининде һусуну башдан-баша дөйиши. Бир тэрэфда мешэ золагы, о бири тэрэфда мешэ паркы, сөрв, илдэ, күкнар, зейтун, сапфора ағачлары баш-баша верди, кол биткилери сыра-сыра дузулду... Ейне нағьларга олдугу кимин, күд күдү чағьрыды, бүлбүз бүлбүз. Аз сонра несе бу көзаликдин эсар-аламат галмады. Сујун узуну, хусусен да нефт буругларына лан жахым саварларда мазут бағды. Бэле биабарчылык дөзмөк олду. Республикда Табиади Мунафиза Чамияти һоҗчан сигнал чалды. Нефт-газ чыхарма Идарэсини рабёрлэри эвалд эвлэрини гојдулар ешитмэзликте, анчак сонра масэлянин даһа да

На илтишимликү

Бешдөгилек илпас.

Рессам И. ГӘРИБ

БАНСЫ БИРИНИ ДУЛЭСЭН?..

Бэки тикинти-нишадт ишчилэри илин сон рубүндө не гөдөр дилкор олурлар, тээ и башлананда севиндиклеринде аз галырлар чыртгы чалыб ојансарлар. Бу вахт онлар фиркяләшери ки, һейд дейил илин эвэлде һеч олмаса, билерсин габагдә һөфтөлэр, айлар вар... Эзүнчүн асуде һөфас алырсан. Сифирчилик тэшкилэтлэре тэстөдин гөдөр тасалли да аеро билерсин, сөз да... Мисал үчүн, Азербайжан Көнд Тэсэрүфаты Су Көмэри Тикинти Бирлижинин рабёрлэрини кими. Кишлэр һөвө беш ил бундан габаг Курдәмир районда башладыглары ише индире кими йеримчыг гојублар. Сабир, Жданов адына колхозларда су көмэринин чакылиш баша чатадырмэдгы бир йене галды, үстөлик кердилери ише де персонкалик бир бунлары сағьтэ чыгыб һагьлидәр. Бүтүн бунлары сағьтэ чыгыб һагьлидәр еләвэне ма'лум олур ки, 300 мин манат һөдөр йера хөрлиниб. Сөз-сөз кэлэнде исе һөһана кетирилер, бу барөдә ичкиди тэдбир көрүлүб, дейилер. Ја'ни тикинти кедши мудэтинде 29 һөфэр ише ичривчсы дейилеб...

Сорушан көрөк, бу гөдөр һөһамкандан сонра ише бир дейишчилик олунбу? Хейр!

Элбэтте, белө факт төкча Курдәмир районунда олсады, бу барөдә бөлкө де данышмэзды. Анчак көрүлүш ише јакшы гиймэтке тәһий верилиб, пис гиймэтке истифадэ олунмак олдугу кими. Бурада бурулар тәһий дөјэ басдырылдыкында шөһэтке давам кетирибө сырадан чыгыб, һөла оучи демирлик ки, су анбөрнин тутуму дуза һесабланмадыгында һеч бир ил кемимшич көрчө говуну төки јан-јандан партиялы. Еплары да вар ки, бурахилан васаитдан лөзимиш тэһий дөјерилер, на дө өһдөлэрини дүшөн аэкифами лэитини йерини јетирилер. Ейилде Сөнәје Тикинтин Нэзирлижини 8 һөмрәли трестинде олдугу кими... Бу ташкилат Коммунал Тэсэрүфаты Нэзирлижи или бағландылары мунафиза көра

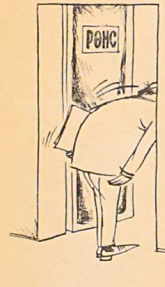
Бакы шөһэринде троллөбус ва трамвайлары тәһий етмөк үчүн һөла 1974-чу илдә бөйүк бир завод тикиб тәһий верилди. Төкчө һөһамкандан сонра ише йеримчыг верилди. Төкчө һөһамкандан үчүн довалт тэрэфиндән 5 миллион 900 мин манат васаит алырмышыды. Лан завод тикилди, на дө пул хөрленди. Тикинтинин сифирчилик олан Коммунал Тэсэрүфаты Нэзирлижинде исе бу масэләје көрө һөк иши көрәнәт олмады.

Бир дө көрүрсән ки, һәлә өһлэрини агдан-гараво вурдан көрчө үстө ишлэрини баша келдириб, ишчилэри тәһий идрәлиши ишчилэри јола савсалар да, өз ишлэрини јолуна салырлар. «Азарнефт» Тикинти Трестинде тээрүбәдән кеирилдиш кими...

Онларын Маштага гасабенинде 1967-чи илдә тикимәе башладыглары хөстәхана бинасы Азербайжан ССР Сөнәје Нэзирлижи ила бағландылары мунафиза көрчө 33 ај һазыр олмалы ише. Устундән 133 ај кечиб, анчак хөстәхана һөла дө тәһий верилиб. Бу мәсәдлә алырмыш 2 миллион 262 мин манат пулдан вур-тут 850 мин манат хөрләнөб.

Јәни ки, бу йезини охунда Көнд Тэсэрүфаты Су Көмэри Тикинтин Бирлижинин баш мунафисини Отај Чөфөрөв, Сөнәје Тикинтин Нэзирлижини 8 һөмрәли трестинин рабэри Н. Маммәдов, һәм ичидарэнин баш мунафисини А. Сериков, һәм ичидарэнин баш мунафисини М. Салаев, баш мунафисини Ч. Мәммөдов јолдашлар биздан ичмөчкилер дейчөкләр ки, ијә Көнд Тикинтин Нэзирлижини 5 һөмрәли трестиндән данышмэзликте? На үчүн идарэнин рабэси С. Гаһаммәдов баш мунафисини Т. Мәммөдовун адырлыкы чөкисини? Аки, онларын рабёрлик етдиклери трест Језил, Шәки вә Селјан шөһэрлэринде каналласија тикинтилерини көрәк чөхдан тәһий вериди.

Һансы бирини дөјөсө? Јарымчыг ишләрдө кедан сөһабти өзү дө йеримчыг олур Бизим бу йезимиздә олдугу кими...

— Бизим баш муһэндис јаман јалтағдыр. — Ну, и подхалим наш главный инженер!

Рессам И. ГӘРИБ

иш йерини сөкүмәјинә һөла бир аз галырды. Ише ову үчүн муфәттишликдин адымын ичәре тәһийини чинибәдә олуб-олмадыгыны бир даһа йеримб, гошалак тәһий авардан көтүрүм. Чүнки агзымак ашырыб ешије чыкдым. Чүнки ајамы о саат мөни ушундурау. Эһлэрини ичкянин дэрин чиблоринә салыб, көндән этер сары јолағьдым. Ај дэјирин буз нарчасы кеји көјүн ортасында дөнүб галымшыды. Көндән тәчә аралағьмышды ки, дөшәкчи гарағьчын ди-

ЫРЫЧЫЛАР

Бир чатымшы тогла вазэрлэрини чөб етди. Мағандым, көрөсөн кимларды? Јахынлашыб дөтәлө бахдым. Һаммыс таныш иди. Бах, о да йени Исмајыллы районуну Ушгәт көнд сакин Арзуманову. Эһлэрини өлчө-өлчө дейилди: — Бөрүмдә отуран көндим Волод Авакян алап шаһидидир. Овунча ичкын дөфә иди гајетүз он едирдик. Нағьдил Көјчај районларара-сы Табиади Мунафиза Муфәттишлижинин ичмөчкилери башлымышы үстүтү көстүрүләр. Чох сәг сулар, һәрәдән отуз манат чөримә алыб бу дөдүләр. Амма инасафларды тупфөкнэризин дөдүләр.

Ончуларын јалавчы олдуғуну ешитимшидим, дашы бу бойда јох. һәр икисинин тупфөкни гарағамыш буағькидан асымшыды. Көјчај районларарасы Табиади Мунафиза Муфәттишлижинин ишчилери белә браконьерларын тупфөкнини мусадир етмөк өзүниһә на мәсәдләсә, өзларине гайтмөчүләр...

— Дуз дейр. Бир гулаг асин. Бизим тэрэф-мәдә овуч Пирим олду. Бир күн мешадон ке-дәлә габагына дошан чыгыб. Тупфөкни нечө олмаса, дошанын һәр ики гулагы узулүб дүшүб иди. Амма өзү гачыб. Неңе мудәттәдән сонра өзү Пирим о йердан кечиде көрүб ки, һамин гулагы дошан көзүн динбәдә јетиб, јангыда да балача-балача гулагсыз балалары...

Кимсә шүһәли-шүһәли етирәз етди. Һәм йени Рәзим Мәммәдов чөлд деди: — Олар, олар! Ағабатаңдыр. Сәг гулаг дейр-дир, мөң өзүм бир дөфә дозуз тотасы вурмуш-дир. Аудуар, гануусуз вурмушдун, амма дох-дур. Һамин, пота, эвәл-эвәлд һоппаңды мунафисини протоколун, сонра да протоколлары гайт гулагыды һөч өзүм дө биләмюр һарат Вар оғун белә муфәттишлик! Сөн дөјөн дошанын рағалары кими потаны да, сонда да илим-илим атырлар. Һеч изи-тозу да ташымады.

Районумузу эразиндедә гануусуз он етмәје башлымыш ајереваны Миша» дейилән адам той-пакы козу гурадала-гурадалаја дилаңды:

Тәбиади мунафиза чамиятинин башлашлары бир күн бахыб көрдүләр ки, үч ил эвәл салыммыш мешэ-золагыны, «Доствуг» мешэ-паркынын тән јарымы јоха чыгыб. Тәсәдән һәҗачи сигналы чалыды. Районун, шөһэрин, ичтиман ташлашларын, едми муасиселэрин нумәјәндэлэриндән ибарәт комиссија йералды. Атрафды тэдигат апарылды, нәтичәдә музәјин едиди ки, 50 һектарчы торпат 40 миңчән ағач, 55 миңчәч илсә биткилери көлуи ичиндә батыб. Эһләләр ташлашлара јарым миллион гәдәр зәрр дөјиб, Устәлик 26 Бакы исмиһәд адына Нефт-Газ Чыхарма Идарэсинин 3 буругу да галыб көлүн ортасында.

Идарэнин рабэси Н. Султанов бу масэляни белә шарһ едир: — Һамин гулуларын тәһий ештијагы вар. Кечан ил көлүн бир һиссасини гурутмаг, орада бир һөв бухта јарамаг фикрия дүшүдк. Бу мәсәддә на гөдәр дај, торпаг дашылаб төкүдсә дө, буруглара јол чөкө билмидик. Сујун сөнвијәсн галды, дашыла-гымыз тикини материалларымы да кол уды. Нәтичәдә буруглар «көсервәшдириб» керч чакылдик.

Дейилән көра Бакы Яшыллашлары Идарэси илә Октябр Район Коммуна Тэсэрүфаты Шеһбаси онлары вурмушун эйянын едәнилмәси үчүн Дөвләт Арбитражинин гршысында масәдә галдырмаг истајилрлар. Лакин нәдәсә, өз истакларини өзлэри ајбаб ланкидилрлар. Балкә көзлэјирлар мешэ золагындакы «Доствуг» паркында олан-галан ағачлар да суда гејб ол-сун, сонра бирдөфәлик бу ишлара анчак чөкислини?!

Ә. НЕМӘТ

— Сизин муфәттишликдә чаклара дөјөн оғулар вар. Һейбөт Мирзәјев дөјим, Шәмсәддин Әлвэјин адыны чөким, Јохса, Палад Молаам, Әлвэјин данышым! Ики дөфә леви гаһа вурмушдун. Јүнкүләри чәх-чүхдән сонра гурбан еладилор гәра көзлэрини.

Дошанын гулагларындан данышан адам јенә сөйбөтө гошуду: — Бизим овуч Пирим дейилдик ахы. Бир күн јенә о, мешэ илә кедрини. Растиһә бизим дағларын јаваш-јаваш гәһтә чыкмагдә олан марам дүшүр. Бахтиндән күләси да гуртарыбмыш. Фикирлашыр, иејалым-иејалым, әз атыб бөрүндәки ағачдан бир дәнә зогад дөјир. Тупфөкни саңдыгына гојуб нишан алыр марамы гашгасыны. Зогад дөјмөјинә дөјир, амма не хейри һөван көтүрүләр. Бир идаһи сонра овуч Пирим һөмин мешәдә, һамин марала раст калдына көрсә јакшылар! Һөһамын гашгасынын тән ортасында оштити бир ағач, буағьларында да гарымзы-гарымзы зоғалар...

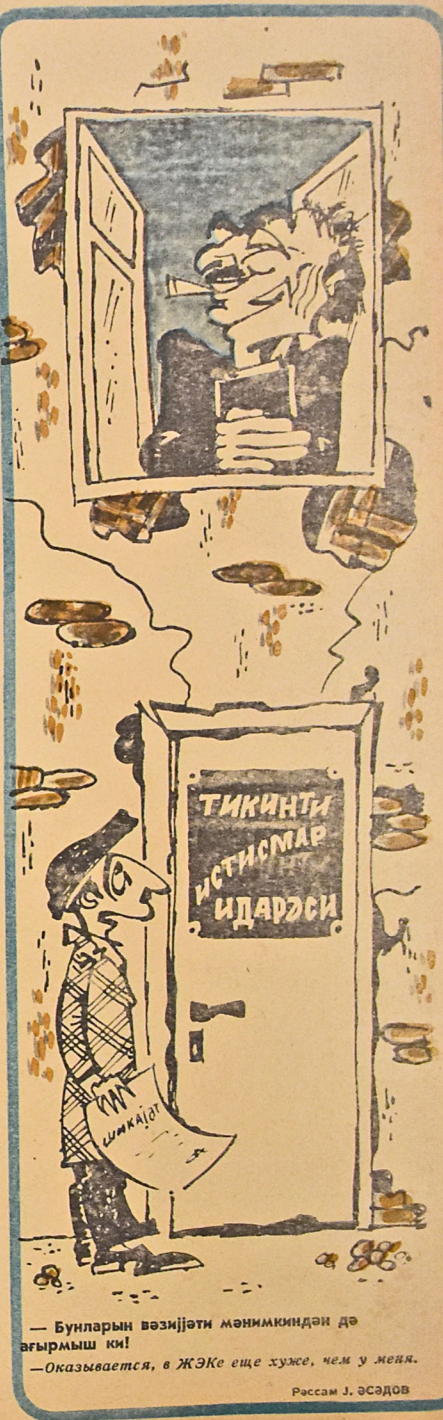
Ивановка көнд сакин Николай Пузанов олағи чырып атыб деди: — Елә она ошар бир эһвалат бизим дө башымыза кәлиб. Һәмкәндилэримдән Иван Миникова, Михаил Миникова, Тимофөј вә Михаил Казыкова јарағамыш јалага чыкмышыды. Растиһәсыз шаптама бир будагьбузу марал чыкды. Сөн дөјөн тәжин, бизим дө кулагы гуртарымыш. Аки, дөшәм, шәһәр, чүтүрү тупфөкнэрин дуа-сини, Бәли, тупфөкнэри һөһсәсә додуруб атыды. Марал ашырмады, не ашырмады. Төз башынын үстүн кәсирдик. Бир дө на көрсәк јакшыдыр! Марал јаваш-јаваш көрәмәни дәјишдириб олду чөдөнүз. Көрүрсүнуз!

Николай дөдикләри дө ағ јалан иди. Бу мәсәләдән аз-чөк мөним дө хөбөрүн вар. Эсиндә ише белә олуб: күнлэри бир күнү һөмин белә шөһөр баша чыхыр. Онлары ердән бир марал урчак олур. Олман белә инасафсыз аурур. Тәсәдүфән табиади мунафиза муфәттишлижини ишчилэриндән Мирзәјев, Әлвэјев, Молаамјев өзларини һадисә йерине јетирилрлар. Браконьерлар баша салырлар ки, һәр вурмуш марамы чөримәси 700 манатдыр. Она көрә дө һәрәси бу гөдөр пул вермәлидир. Узул јалавар-јалавардан, минитәдән сонра пулуи гөдөрини ендирилрлар апағы... Белә гавара кәлир-лөк ки, адамбыз 250 манат чөдөр гавара кәлир-лөк, јоламан. Браконьерлар вердәлөшкдилери күтүрү јоламан. Браконьерлар вәзирлар Шәмсәддин ешиндә Һейбөт Мирзәјевә, Марамы да сөнәд-ләшдирләр дозуз ады алтында. Куја һамин до-нузу да вуруб чөми ики адам: Николай Пузанова Иван Миников... Һотта ондан да хөбөрүн вар иди ки, район гәзетиндә бу барөдә ма'лумат олуб. Амма...

Табиадин јарымшы олап гөрүвулүк, турчыны, көкәјини, чөйрә-чүтүрү, марамы гөним олап бу браконьерлар шөһ-хүлээлэрини јыгышдырма-гу башладылар. Јәни ки, јенә һөһанлара диван тутмага кедрилрлар. Мөң ајага галшыб, оларын өк истагиматини сары јөндәдим. Јоламуз бир дөјилдән. Кедр-кедр өз-өзүмә фикирләшимди: көрсөн, белаларына һавадарым едир рабёрларын ишчи-тәбиади мунафиза муфәттишлижини ишчилери баша дүшүрүмүк ки, һадир гушлар, һөһ-валар, ағачлар бу чүр гарымчаларын «сајеји» мәрһөмәтиндән» ааламаг узардыр!!

Онларын сөјдәрляры артырмаг өзэинә, гөнимн олмаг гөдәрдыдыр!

Б. БУСЕНОВ.

— Бунарын везијити мөнимкиндән дө ағырмыш ки! — Оказываетс, в ЖЭКе еще хуже, чем у меня.

Рессам Ј. ӘСӘДОВ

Азербайжаным көзәл кушаларындан олан Шуша шаһарына бар ил алмакыны бир чох йерлериндан во харичдөн 25—30 мин турист во истрайәтчи кәдир.

Шушада 70-дән чох мәдәнијәт абидасы вардыр. Јерли тәһсиләтларын дәгәјдәлијә үзүндә онларын бә'зилари барбад вәзијјәтә дүшүб. Бу абидәләр бизим гәдим мәдәнијәтимиңизни Јадикардыр. Онлары бәјүк гәјгә илә горунар исе борчумуздур.

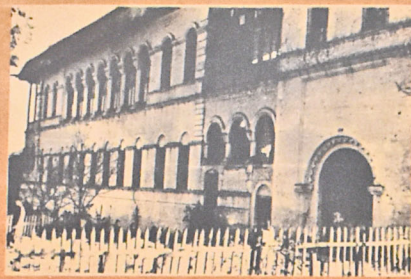
ШӨКИЛ 1. Көрдүјүңүз ағ дашдан тикләмиш инкәр-тәбәли бина Азербайжан вокал сәнатиниң бәниси, республиканың халд артисти Чаббар Гәрјагды оғлунын өвдир. Бурада Јашајанлар бинаның Јарашылды кучә гәшләриниң сөкүб, Јерини кәлә-көтрүр дашларла һөрүбләр.

Һәдә ону демирлик ки, бинаја хәтирә ләвһәси белә урулмајыб.

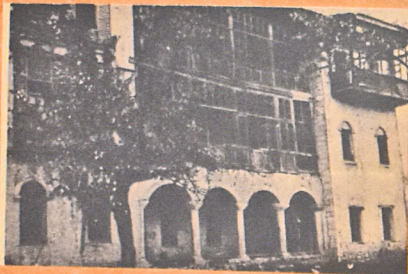
ШӨКИЛ 2. Гәсәм Исмајылов күчәсиндәниң ики тарихи абиданың арасындакы бу төвәлиң мұзәлли Илдарым Гүлнәјә тикдирмиңдир.

Көрәсин, меймарды ансамблини позан белә ејбәчәр-лијә шаһар Советиниң сәдри Вагиф Гүсәјнов, шәһәрини баш меймары Тоғриг Зейналов нечә бахырлар?...
Ф. ШУШИНСКИ

ШӨКИЛ 4. Шушаја көзәл бүтүн сәјјаһларым дигәтәни өзүңә чәлб едән көрдүјүңүз Јарашылды бина XIX әсрә аңддыр. Онуң 36 отағы, 2 бәјүк салону вардыр. Азербайжан шаһри Хуршуд Вәну Натәванын тоју бу бинада олмушдур. Бәјүк митәфәккир М. Ф. Ахундов Шушаја көлдәји вахт бурада гәшләшдыр. Мәшһур рус рәссамы В. В. Верещакин 1865-чи илдә Шушада олдуғу вахт бинаның күзәкүдү салонуну шоклини чәкишиңдир.

Бир нечә ил әвәл абиданы төмир едәркан Јарашылды дашларың үстүнә сувағ чәкилмиш, гапы-пәңчәрәләр әһәк-ләниб ејбәчәр көркәм алмышдыр.

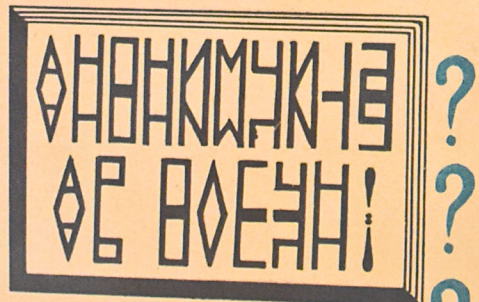
ШӨКИЛ 5. Үч-дөрд ил габаг Шушада һәј-күј голду ки, шәһәрлә көрдүјүңүз бина учмағ үзәдир. Орада Јашајанларым тө'чили хәчтәрдүләр. Аралды ики-үч кечмишиң бинаның гапы-пәңчәрәләр, чәфтәлори Јоха чәжди.

Индә һәмни вахтдан дөрд ил кәчиб, алма но бина учуб, нә дә тө'мир олунуб.

Ф. ШУШИНСКИ

ШӨКИЛ 3. XIX әсрин көзәл меймарды Јадикар олан мәсәдчи минарәлариндән бириниң Јухары һәссәси нечә йиллардыр ки, сөгүтүб дағылмышдыр. Ону барна етмәк исе һәч һәмни Јаһәна Дүшүрүр.

КИМ ОХУЈА БИЛӘР?

Бурада үч кәләдәниң ибарәт бир чүмәлә јазылды. Охуја биләндә о чүмәлиң әз әз ај-фамилијаларың редакциямыза көндәрсинләр. Әкәр һәмни сөвләр бә'зиләриң адәмларын өвләриңә ай олса, әһәт чәкиб хәләдәт гәри төкә-төкә чаабы јазмасынлар. Онларын һәгәһидә јери кәдикчә «Кирпиз» јазар.

ҺӘРӘНИН бир чәтәшмәјән чәһәти олур. Мәники дә һәмјә инанмагдыр. Бир дәнә «сән өл» дә, верин өшкни ачарың, кет но билирсән өл. Башым но чәкибсә, елә бу иләм үзүндә чәкиб.

Кечән ајларын сәһбәтдир. Институту тәчрүбә сәһсә үчүн ики јүз киләс ағач алмышдығ. Бағбанымыз мә'зунијәтдә иди. Үч һәфәри чәғырдым Јәһма. Бирини сәләди иш ичрәчысы, икиниси дә ону көмәкчиси. Дедим, апарын бу ағачлары өшкни институту сәһсиндә.

Иканың ки, һеч адаларың дә сорумашдым. Үч күндән сонра ичрәчы кәлди ки, ағачларың һәмәсыны әкдиң. Дедим, дејня: «Сән өл». Дејди: «Сән өл!». Бағларың вердим.

Бир һәфтәдән сонра ағачларым арду ағачы дә алдығ. Јәнә чәғырдым ичрәчыңи, ташырдым буларым дә әкдирсин. Бир нечә

АҒАЧӘКӘН

күндән сонра кәлди Јәһма. Сорудум: «Әкдиң?» Дејди: «Әкдим»... Сонра чалағ ағачлары, Јәһн хурмасы алдығ. Онлары дә һәмни гајда илә көндәрдән тәчрүбә сәһсинә.

Бу Јахылларда бағбанымыз мә'зунијәтдән гајтмышды. Сорудум:

Тәзә тинкләр нечәдир, хошуна кәлириң?

Кәзләриң дөјдү. Дедим:

— Көрүдүр, сонин Јолун һәлә сәһәјә дүшмәјиб. Орда беш јүз гәдәр тәзә ағач әкиләб.

Бағбан аңд-аңан сәләди ки, сәһәдә ағач-зад басдырмајыб. Шубһә мәни бүрдү. Машым тапыб кетдим ора. Институту бағы дәјримән чәрхы киңи башыма һәрләнди! Бурада тәзә һеч но әкил-мәшиди. Һачандан-Һачана өзүмә кәлиб бағбана дедим:

— Ахы, о киши мәнә аңд вериб «сән өл» вурмушду...

— Нә үчүн?

— Ағачы әкмијәнә.

Бағбан әлини-әлини вуруб шатанағ чәди.

— Балам, киши дүз дејиб дә!

Биримдән аңлиғиң-дәләғиңиң кәлириң:

— Нечә јә'ни дүз дејиб? Сән дә доламаға адам талдың?! Бәс һәһи әкилдән ағачлар?!
О, Јашаран көзләриңиң силә-силә чаабы верди:

— Киши ағачлары әкмијәнә әкиб. Аңчағ онлары бағда јох, апарыб базарда башымы әкиб. Бурада аңлашылмаз но вәр ки?..

Әһми МАҺМУДОВ
ИКИ НӘКӘЈӘ

ДОСТ сарындан һәмшишә мәниң бәхтим кәтириб... Нечә вахт иди маашымдән тәрда-тәрда дәхилә атыб рәңкли телевизор үчүн пул топләјирдым. Кечән әјни мөвәчибини алаңда көрдүм даһа истајидиңи мәләбә дүзәлиб. Мәселә вәр, мәсләһәтли дән кен олур. Дедим, көркәм достларың нечә мәсләһәт бирләр. Телевизорун һәмәси һәт маркәсиндән алсам јакшыдыр. Иш күнүнүн ахырында стол гөшүм Әһмәд мәтләби ачдым. О, бир аз фикирләшиб деди:

зүн шәри јакшыдыр. Кедәк, сабаһ кәләрлик.

Мәһмәд башға һава чалды:

— Әһм, нејәјирсән рәңкли телевизор, елә ағыл-ғарилысындан ал кетсин дә!

О бири достларыма дә башладыр, вәр ағыздан рәңкли телевизор писләмәјә. Һәриңки башымдан бир аваз кәлди.

Но нә... ордан јолумуз салдығ ресторана, јакшыча јејиб ичдик. Сағлығларың һәмәси тәзә телевизорун барәсиндә дејилләрди.

Чыханда көрдүм ки, галан пулу әди телевизорә күчлә чатар. Сабһәси телевизор алмаға төк өзүм кәдәрәкдим. Аман ишдән чыханда дост-ашманым јәнә идарәниң бағбында чөм көрдүм. Тәрәс киши универмагда «инвентаризация» һәлә гуртармамышды. Башға мағәзалар јәнә бағлы иди.

Бу дөфә чыбызманмаја кетмәли олдуғ. Мәниң барәндә дејилән тө'рифли сөвләр ашыб-дашығча чыкымдәки пуллар баһар гары киши әрчирди.

Һәмни ахшам ушағлар һәрә бир јакдан башладылар мәни дилә тутмаға:

— Әһм, онсуз дә сәниң мәңзили кичикдир. Ири экранлы телевизор нејәјирсән!

— Кичик телевизорлар даһа әјдиң кәстөрләр.

— Һејф дејил балачасы—истәјирсән баға апар, истајирсән машына гој...

Достларымадән бири сөз верди ки, Ригада јакын танышы вәр, өзү дә телевизор заводунда ишләрди; мәниң үчүн елә телевизор кәтәдирмәк ки, ләп пәнчәјиниң дөш чыкына гоја биләрәм...

Көрүрсүз, барк әјгәдә јәнә достлар мәниң һәрәјимә чатарлар. Беләләриндән киши ичкчәри!

ЈАЗ, ХӘТРИН

НЕЧӘ ИСТӘСӘ...

Јаз, әј чаным, мән ки, сәнә Күлдән ағыр сөз демирәм. — Артығымә-әскијимә Јуммапысан көз, демирәм.

Но гөрүдүб, но јалварыб, Нә алдадыб, нә вәд едиб: — Ишди дүшүб, ишди олуб, Кечәр кедәр, дөз!—демирәм.

Нә тәшвиш, нә тәфтишә Јохду лүзүм зәррә гәдәр. Әлимдәдир... әлимдә һеј! Гәрәлдәғиң әрзәләр...

Јериндәдир јаздығиңиңиң Нөгәтәс дә, веркүлү дә

Јаман сечибсән, әј балам, Гилчыгы дә, сүйбүлү дә.

Идарәниң чики-бикиңиңиң, Чох дә сываи ишчисән Мүдирлә тәни билирмисән.

Нә кизилдир, нә мөзфидир Адың-фамилијән сакиңи. Јохду сөзүндә һағт үчүн Зәррә гәдәр јалан сакиңи.

Архајыман фәғәт, ләлә! Јаз, мән өлүм, өзәсә өлә Дүшмәләчәк шикәјәтиңи.

Әскәр ИЛҺАМ

ФИЛАНКӘС МҮДИР ОЛУР...

Филанкәс идарәдә Нә замәндән бариди, Јакшы бир јолдаш киши Дилләриң әзбәриди. Елә бил нур сәчәрди Тәвәзәкәр сифәти, Үрәкләри охшәрди Онун хош хәсијәти.

Бир сәһәр идарәни Кәлди белә бир хәбәр: Филанкәс мүдир олур, Ирәлијә чәкирләр.

Бу тәзә, шәд хәбәри Киши ешидән заман, Елә бил ки, тәзәдәч Доғулда аңасиндән.

Амиранә ирадә Алды сир-сифәтиңи, Чинәр ағачы киши Шәхләди гәмәтнини.

Дәјишди өдәсини, Дәјишди јершини. «Мүдирсәјәги» гурду О күндән һәр ишини. Бир күн идарәмизә Јәјилды башға хәбәр: Ону јох, башғасыны Мүдир тө'јин едибләр. Ешидән тәк бу сөзү һәмилә гәлбән шад олду. Санки бир ағыр јүкдән Коллектив азад олду. Елә ки, тәзә хәбәр Өзүңә дә јетишди, Киши дәрһал дәјишиб Әвәлән һәлә дүшдү. Тәзәдән кери дөшдү Сада, хош сифәтләри, Јакшы бир јолдаш олду Јәнә о күндән бары...

— Дәјән, инди мән сәнә кәстәрәрәм, ағачы сындырана нејәрләр!

— Ну, погоди, я тебя проучу за то, что ломаешь дерево!

Рәссам Ј. ӘСӘДОВ

— Хаиш едирэм, 60 иллик шанлы јубилејиниз хагтын-
да бир нечэ сөз дејин.

— Совет Иттифагына хидмэт едирэм!

— Несколько слов о вашем славном шестидесятилетиц...
— Служу Советскому Союзу!

Рассам А. АННСИМОВ

КИЮПИ

№ 3 (615)

1952-чи ИЛДӨН ЧЫХЫР
«Коммунист» гәзетинин
нәшри

Баш редактор
Салам Гәдирзаде

Редакция һе'әти:
Рүф'әт Әһмәдзаде
(Баш редактор мұавини)
Нәриман Зејналов
Нәчәфгулу Исмајылов
(Башни редактор)

Гулам Мәммәдди
Сүлејман Рүстәм
Заһид һүсәјнзаде

БИЗИМ УНВАНЫМЫЗ:

370601
БАКЫ, ГОГОЛ НУЧАСИ №6,
УЧУНМУ МӘРТӘБӘ

ТЕЛЕФОНЛАР:

93-62-22
93-78-08
93-77-65

ФГ 69677, Сифарш № 331,
Истеһсалата перлинишдир:
17.1.1978.
Абуна гүжмәти:
6 эдиһги 1 и. 80 гал
Нағыз формати 70X108),
Һәмәни—1,4 мөл әрәги,
Тиражи: 134.142,
Чапа имзаланмиш:
6.2.1978.
Башы шәһәри, «Коммунист»
нәшријатинин матбәси.

Баку,
Азербайджанская
ССР, сатирический
журнал «КИРПИ»
(«ЕЖ») на азербай-
джанском языке.

Индекс 76414
Гүжмәти 15 гәлик.